

Brüssel, 28. aprill 2020
REV2 – asendab 23. oktoobri 2018. aasta
teate (REV1)

TEADE HUVIRÜHMADELE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE ELIST NING ELI ÕIGUSNORMID LENNUNDUSJULGESTUSE JA MERESÕIDU TURVALISUSE VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020³. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁴.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul,⁵ ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on õiguslik olukord pärast üleminekuperioodi lõppu.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes enam ELi õigusnorme lennundusjulgestuse ja meresõidu turvalisuse valdkonnas. Sellel on eelkõige alljärgnevad tagajärjed.

¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.

² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L 29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).

³ Üleminekuperioodi võib pikendada ühe korra enne 1. juulit 2020 ühe kuni kahe aasta võrra (väljaastumislepingu artikli 132 lõige 1). Ühendkuningriigi valitsus on siiani üleminekuperioodi pikendamise välistanud.

⁴ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.

⁵ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvalda vabakaubandusleping tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

1. LENNUNDUSJULGESTUS

Määruses (EÜ) nr 300/2008⁶ on sätestatud lennundusjulgestuse ühiseeskirjad ja põhistandardid ning ühiste eeskirjade ja standardite rakendamise järelevalvemenetlused. Määrusega (EL) 2015/1998⁷ on ette nähtud määruse (EL) nr 300/2008 artiklis 4 ja I lisas sätestatud lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed.

Määrusega (EL) 2019/413⁸ muudetakse määrust (EL) 2015/1998 selliste kolmandate riikide osas, mille julgestusstandardid on tunnistanud samaväärseks tsiviillennundusjulgestuse ühiste põhistandarditega. Selle õigusraamistiku alusel on Ühendkuningriik kantud loetellu kui kolmas riik, mille julgestusstandardid EL tunnustab pärast üleminekuperioodi lõppu samaväärseks tsiviillennundusjulgestuse ühiste põhistandarditega õhusõiduki julgestuse, reisijate ja nende käsipagasi, registreeritud pagasi, kauba ja posti osas, nagu on kirjeldatud allpool.

1.1. Õhusõiduki julgestus, reisijad, käsipagas, registreeritud pagas

Määrusega (EÜ) nr 300/2008 on ette nähtud õhusõiduki julgestuskontroll / õhusõiduki julgestusotstarbeline läbiotsimine,⁹ transfeer- ja transiitreisijate ja nende käsipagasi¹⁰ ning registreeritud pagasi läbivaatus,¹¹ välja arvatud juhul, kui asjaomane õhusõiduk saabub komisjoni loetellu kantud kolmandast riigist.

Ühendkuningriik on kantud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1998¹² lisa liidetes 3-B, 4-B ja 5-A.

Sellest tulenevalt võidakse pärast üleminekuperioodi lõppu vabastada õhusõidukid, reisijad ja nende käsipagas ning registreeritud pagas Ühendkuningriigist saabuvatel lendudel täiendavast läbiotsimisest või läbivaatusest, kui tegemist on transfeerlennuga ELi.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju (ELT L 97, 9.4.2008, lk 72).

⁷ Komisjoni 5. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed (ELT L 299, 14.11.2015, lk 1).

⁸ Komisjoni 14. märtsi 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/413, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2015/1998 selliste kolmandate riikide osas, mille julgestusstandardid on tunnistanud samaväärseks tsiviillennundusjulgestuse ühiste põhistandarditega (ELT L 73, 15.3.2019, lk 98).

⁹ Määruse (EÜ) 300/2008 I lisa punkt 3.1, komisjoni rakendusotsuse C(2015) 8005 lisa punkt 3.1.1.

¹⁰ Määruse (EÜ) nr 300/2008 I lisa punkt 4.1.1, punkti 4.1.2 alapunkt b, punkti 4.1.3 alapunkt d, komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1998 lisa punkt 4.0.2.

¹¹ Määruse (EÜ) nr 300/2008 I lisa punkt 5.1.1, punkti 5.1.2 alapunkt b, punkti 5.1.3 alapunkt d, komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1998 lisa punkt 5.0.2.

¹² Määrus (EL) 2019/413.

1.2. Kaup ja post, varud

1.2.1. ACC3 staatuse määramine lennuettevõtjatele ning RA3 ja KC3 staatuse määramine ACC3 staatusega lennuettevõtja tarneahelasse kuuluvatele üksustele ja ettevõtjatele

Määruse (EL) 2015/1998 lisa peatüki 6.8.1 kohaselt peab ELi liikmesriigi pädev asutus määrama ELis, Ühendkuningriigis või muus kolmandas riigis registreeritud lennuettevõtja, kes veab lennukaupa ja -posti kolmandas riigis asuvast lennujaamast ELi, „kolmanda riigi lennujaamast lennukaupa või -posti liitu vedavaks lennuettevõtjaks“ (ACC3), samuti peab see ettevõtja tagama teatavate turvameetmete rakendamise.

Seda ei nõuta, kui kolmas riik on loetletud määruse (EL) 2015/1998 lisa liites 6-Fi või 6-Fii.

Ühendkuningriik on kantud määruse (EL) 2015/1998¹³ lisa liitesse 6-Fi.

Sellest tulenevalt ei nõuta üleminekuperioodi lõpus ACC3 staatust kauba või posti veo puhul Ühendkuningriigist saabuvatel lendudel ning samuti ei pea Ühendkuningriigist lennukaupa või -posti ELi vedavate lennuettevõtjate tarneahelat varustavad maapealsed ettevõtjad olema määratud kolmanda riigi kokkuleppeliseks esindajaks (RA3) ja/või kolmanda riigi tuntud saatjaks (KC3) ning nende suhtes ei pea kohaldama ELi lennundusjulgestuse valideerimise menetlust.

1.2.2. ELi lennundusjulgestuse valideerijate heakskiitmine

Määruse (EL) 2015/1998 peatüki 11.6 (punkt 11.6.4.2) kohaselt tunnustatakse ELi liikmesriigi poolt ELi lennundusjulgestuse valideerijatena tunnustatud füüsiliste ja juriidiliste isikute tunnustamist kõigis ELi liikmesriikides.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei tunnustata enam Ühendkuningriigi poolt heaks kiidetud lennundusjulgestuse valideerijaid ELis.

Enne üleminekuperioodi lõppu tehtud ELi lennundusjulgestuse valideerimised, sealhulgas enne seda kuupäeva koostatud valideerimisaruanded, jäävad nende valideeritud lennuettevõtjate, käitajate ja üksuste staatuse osas kehtima.

1.2.3. Kokkuleppeliste esindajate ja tuntud saatjate tunnustamine ELis.

Määruse (EL) 2015/1998 lisa peatükkide 6.3 ja 6.4 kohaselt tunnustatakse ELi liikmesriigi poolt kokkuleppeliste esindajatena või tuntud saatjatena tunnustatud ELis asuvaid üksusi kõikides ELi liikmesriikides.

¹³ Määrus (EL) 2019/413.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei tunnustata enam Ühendkuningriigi pädevate asutuste poolt tunnustatud kokkuleppelisi esindajaid ja tuntud saatjaid. Nad ei kuulu enam ELi turvalisse tarneahelasse.

1.2.4. ACC3/KC3/RA3 staatuse tunnustamine Ühendkuningriigi poolt

Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1998 lisa punktide 6.8.1.5 ja 6.8.4.7 kohaselt tunnustavad pädeva asutuse määratud ACC3/KC3/RA3 staatust kõik ELi liikmesriigid.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei tunnusta ELi liikmesriigid Ühendkuningriigi pädeva asutuse määratud ACC3/KC3/RA3 staatust. Selle tulemusena nõutakse pärast üleminekuperioodi lõppu kõigilt Ühendkuningriigi asutuste poolt määratud kolmandate riikide lennu- ja veoettevõtjatelt ELi liikmesriigi pädeva asutuse määratud ACC3/KC3/RA3 staatust.

<p>Komisjoni vastutavad talitused toetavad liikmesriikide ametiasutusi selliste lennuettevõtjate, kolmanda riigi kokkuleppeliste esindajate ja kolmandate riikide tuntud saatjate määramisega seotud vastutuse ümberjaotamisel, kelle staatuse määramise eest vastutab praegu Ühendkuningriik, hõlbustades halduslikku üleminekut.</p>

1.2.5. Kokkuleppelised tarnijad.

Määruse (EL) 2015/1998 lisa peatüki 8.1.3 kohaselt peab kokkuleppelist tarnijat (mõned lennujaamale tarnijad ja pardavarude tarnijad) tunnustama pädev asutus. Määruse (EL) 2015/1998 lisa peatüki 8.1.3.5 kohaselt tunnustavad kokkuleppelise tarnija ELi liikmesriigi poolset tunnustamist kõik ELi liikmesriigid.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei tunnusta ükski ELi liikmesriik enam Ühendkuningriigi pädeva asutuse poolset tunnustamist.

2. MERESÕIDU TURVALISUS

Määruses (EÜ) nr 725/2004 laevade ja sadamarajatiste turvalisuse tugevdamise kohta¹⁴ ning direktiivis 2005/65/EÜ sadamate turvalisuse tugevdamise kohta¹⁵ on sätestatud ELi meresõidu turvalisuse eeskirjad.

- Määruse (EÜ) nr 725/2004 artikli 6 kohaselt peab liikmesriigi meresõiduturvalisuse pädev asutus nõudma laevalt, kes teatab omakavatsusest siseneda sadamasse, teatava turvalisuse alase teabe esitamist. Määruse (EÜ) nr

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 725/2004 laevade ja sadamarajatiste turvalisuse tugevdamise kohta (ELT L 129, 29.4.2004, lk 6).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/65/EÜ sadamate turvalisuse tugevdamise kohta (ELT L 310, 25.11.2005, lk 28).

725/2004 artikli 7 lõigete 1 ja 2 kohaselt võivad liikmesriigid taotleda teistelt liikmesriikidelt nendevaheliste rahvusvaheliste regulaarliinide vabastamist kõnealuse turvalisuse alase teabe esitamise kohustusest. Pärast üleminekuperioodi lõppu ei saa Ühendkuningriik seda määrusega (EÜ) nr 725/2004 ette nähtud võimalust enam kasutada. See tähendab, et pärast üleminekuperioodi lõppu kohaldatakse määruse (EÜ) nr 725/2004 artiklis 6 sätestatud turvalisuse alase teabe esitamise kohustust kõigi kõnealuse artikli kohaldamisalasse kuuluvate regulaarliinide, näiteks Ühendkuningriigi ja ELi liikmesriikide vaheliste parvlaevaliinide suhtes.

- Direktiivi 2005/65/EÜ artikli 16 lõike 2 kohaselt peavad töötajad, kes teostavad turvakontrolle või käitlevad konfidentsiaalset teavet (sh tunnustatud turvaorganisatsiooni töötajad, vt direktiivi 2005/65/EÜ artikkel 11), läbima selle liikmesriigi asjakohase tasemega julgeolekukontrolli, mille kodanikud nad on. See tähendab, et Ühendkuningriigi töötajad (kes on seega läbinud Ühendkuningriigi julgeolekukontrolli) ei saa enam teostada käesolevas direktiivis osutatud julgeolekukontrolle. Sama kohaldatakse ka määruse (EÜ) nr 725/2004 (laevade ja sadamarajatiste rahvusvahelise turvalisuse koodeksi (ISPS-koodeks) täitmiseks) artikli 12 kohaste turvakontrollide suhtes.

Komisjoni lennundusjulgestuse veebisaidilt
(https://ec.europa.eu/transport/modes/air/security_en) ja meresõidu turvalisuse
veebisaidilt (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/security_en) leiab üldist
teavet transpordi julgestust ja turvalisust käsitlevate õigusnormide kohta ELis. Vajaduse
korral lisatakse nendele saitidele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
Liikuvuse ja transpordi peadirektoraat